

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Onderwerp:	Toestemming treffen GR Jeugdregio Een 10 voor de Jeugd en informele zienswijze Ontwerpbegroting 2026
Registratienummer:	3235264
Op voorstel B&W d.d.:	13 mei 2025
Datum vergadering:	1 juli 2025
Portefeuillehouder:	Riny van Rinsum
Rol gemeenteraad:	Kaderstellend

Voorstel in het kort

1. kennis te nemen van de uitgebrachte zienswijzen op de ontwerp-GR
2. kennis te nemen van de conclusies die zijn getrokken naar aanleiding van de zienswijzen
3. het college toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Jeugdregio Een 10 voor de Jeugd te treffen
4. geen zienswijze kenbaar te maken bij de Ontwerpbegroting 2026 van de GR Jeugdregio Een 10 voor de Jeugd.

Samenvatting

De voorgestelde Gemeenschappelijke Regeling (GR) Jeugdregio Een 10 voor de Jeugd richt zich op de regionale inkoop van specialistische jeugdhulp. Deze waarborgt een stevige regionale basis en organisatie van deze zorg voor de meest kwetsbare kinderen. Dit is een verplichting uit het wetsvoorstel *Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg en Hervormingsagenda Jeugd*.

Op 25 maart 2025 besloot uw gemeenteraad om geen zienswijze in te dienen bij de GR-ontwerp tekst. De nu aan het college voorgestelde besluitvorming is nodig om op de wettelijk voorgeschreven wijze de GR te kunnen treffen.

De GR treedt naar verwachting per 1 januari 2026 in werking. Tot die tijd blijven de huidige samenwerkingsafspraken gelden. Om vanaf 2026 operationeel te kunnen zijn, werd een Ontwerpbegroting 2026 opgesteld. Formeel is er geen procedure voor het indienen van zienswijzen op de begroting van een niet bestaande GR. Om de raad toch hierin mee te nemen, wordt er een informele mogelijkheid geboden voor het kenbaar maken van een zienswijze aan het college.

Bijlagen

1. Overzicht van uitgebrachte zienswijzen en reactie daarop
2. Toelichting op zienswijzeprocedure
3. Gewijzigd ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling *Jeugdregio Een 10 voor de Jeugd*
4. Ontwerpbegroting 2026 GR Jeugdregio Een 10 voor de Jeugd
5. Financiële onderbouwing GR-vorming Een 10 voor de Jeugd

AAN DE RAAD,

1. Inleiding

Sinds 2018 werken wij samen binnen de regio Een 10 voor de Jeugd voor de inkoop van jeugdhulp. Door de landelijke Hervormingsagenda Jeugd en de nieuwe wet *Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg*, moeten we de samenwerkingsovereenkomst veranderen naar een gemeenschappelijke regeling (GR). Deze GR gaat over de regionale inkoop van specialistische jeugdzorg. Ook zorgt de GR voor een stevige regionale basis en organisatie van deze zorg voor de meest kwetsbare kinderen. Dit draagt bij aan de continuïteit en kwaliteit van de jeugdzorg voor de meest kwetsbare kinderen. Ook leidt vergroting van het inkoopvolume tot kostenbesparing.

In de 11 gemeenten die meedoen aan de nieuwe GR is een zienswijzeprocedure gevolgd. Deze procedure heeft drie zienswijzen opgeleverd, vooral over het houden van controle over de financiën en het beheersen van de kosten. De bestuurders van de 11 gemeenten, die straks samen het bestuur van de GR vormen, hebben deze zienswijzen besproken. Waar nodig hebben ze deze verwerkt in de definitieve tekst van de regeling.

De gemeenteraad wordt nu gevraagd om kennis te nemen van de zienswijzen en de conclusies die daarop zijn gebaseerd. Ook wordt de raad gevraagd om het college toestemming te geven om de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdregio Een 10 voor de Jeugd te treffen.

Als de gemeenteraden akkoord gaan, krijgt de nieuwe GR een eigen begroting. Een Ontwerpbegroting 2026 van de te treffen GR is in voorbereiding al opgesteld. Deze wordt nu aan de gemeenteraden aangeboden, zodat zij informeel, maar uiteraard wel volwaardig, hun zienswijzen daarbij kenbaar kunnen maken aan het college.

2. Voorstel

1. kennis te nemen van de uitgebrachte zienswijzen op de ontwerp-GR
2. kennis te nemen van de conclusies die zijn getrokken naar aanleiding van de zienswijzen
3. het college toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Jeugdregio Een 10 voor de Jeugd te treffen
4. geen zienswijze kenbaar te maken bij de Ontwerpbegroting 2026 van de GR Jeugdregio Een 10 voor de Jeugd.

3. Beoogd effect

Na invoering van de *Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg* moeten gemeenten regionaal samenwerken bij de inkoop van specialistische jeugdzorg en een GR treffen in de aangewezen jeugdregio's. De 11 gemeenten binnen Een 10 voor de Jeugd worden door een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) aangewezen als jeugdregio en moeten samen een GR treffen. De GR waarschijnlijk per 1 januari 2026 operationeel zijn. Tot die tijd blijven de huidige afspraken gelden.

Om vanaf 2026 te kunnen werken, is een ontwerpbegroting voor 2026 gemaakt. Gemeenteraden krijgen nu de kans om informeel, maar volledig, hun zienswijze kenbaar te maken aan het college.

4. Argumenten

1.1 Naar aanleiding van zienswijzen is er extra aandacht voor behoud financiële controle
Er werden drie zienswijzen kenbaar gemaakt. De kern van de zienswijzen en de wijze waarop deze gewogen zijn door de colleges is weergegeven in Bijlage 1.

Uit de zienswijzen blijkt dat gemeenteraden zich zorgen maken over de kosten en het behouden van financiële controle door de gemeenten. De colleges van de 11 deelnemende gemeenten onderschrijven dit belang.

Dit is opgenomen in de overwegingen van de GR en staat in het oprichtingsdocument. De colleges zullen hier binnen het bestuur van de GR actief op sturen. Dit uitgangspunt wordt ook meegenomen in de begroting van de GR en in de manier waarop jeugdhulpaanbieders worden gecontracteerd.

2.1 De samenwerking van de 11 gemeenten is al succesvol gebleken en de GR bouwt daarop voort

De samenwerking binnen *Een 10 voor de Jeugd* werkt effectief voor de inkoop van specialistische jeugdzorg. De GR bouwt hierop voort en biedt een juridisch en organisatorisch kader voor verdere optimalisatie.

3.1 Het treffen van de GR wordt verplicht door de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg en de Hervormingsagenda Jeugd.

Om aan deze wettelijke verplichting te voldoen, is de formele toestemming van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten nodig. De gemeenteraad kan alleen weigeren toestemming te geven als het in strijd is met de wet of het algemeen belang.

3.2 Wijzigingen die na de zienswijzeprocedure in het ontwerp van de GR zijn aangebracht zijn vooral technische van aard zonder inhoudelijke impact.

Sinds de ontwerp-GR aan de raden is voorgelegd, zijn er enkele technische wijzigingen doorgevoerd. Deze staan ook in bijlage 1. De wijzigingen zijn vooral redactionele aanpassingen en verduidelijkingen, zonder gevolgen voor de inhoud of het bestuur van de regeling.

4.1 De gemeenteraad kan een informele zienswijze kenbaar maken en wordt zo tijdig betrokken bij het vaststellen van de begroting van de GR

Formeel bestaat de GR Jeugdregio Een 10 voor de Jeugd nog niet en gelden de regels van de Wgr nog niet. Er is dus ook geen formele verplichting om de gemeenteraad de kans te geven haar zienswijze op de ontwerp-begroting te geven.

Door nu via de colleges de zienswijze(n) van de gemeenteraden te vragen, kan toch worden voldaan aan de wettelijke procedure. De mening van de raad wordt dan meegenomen bij de besluitvorming van het Algemeen Bestuur begin januari 2026 over de begroting voor dat jaar. Hoe de zienswijzeprocedure is ingericht, staat in Bijlage 2.

4.2 De gemeenteraad van Deurne ziet in deze ontwerp-begroting geen aanleiding om een zienswijze uit te brengen.

In dit geval acht de gemeenteraad van Deurne het niet noodzakelijk om gebruik te maken van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. De inhoud van de ontwerp-begroting 2026 sluit aan bij de gemaakte afspraken, verwachtingen en beleidsmatige kaders die eerder in regionaal verband zijn afgestemd. Door geen zienswijze uit te brengen, geeft de raad impliciet aan in te kunnen stemmen met de voorgelegde begroting, zonder dat sprake is van aanvullende opmerkingen of zorgpunten.

5. Kanttekeningen

1.1 Zienswijzen van gemeenteraden kunnen de GR-vorming vertragen, maar de GR moet er komen na invoering van de wet

Hoewel de zienswijzen niet gaan over de inhoud van de GR, geven ze een duidelijke boodschap over kostenbeheersing. Als één van de 11 gemeenteraden besluiten geen toestemming te geven, zorgt dat voor vertraging van het treffen van de GR. Maar dat er een GR moet komen, is zeker nadat de wet van kracht wordt.

2.1 Door samen te werken, houden we meer financiële grip

De zorgen in de zienswijzen gaan vooral over de lagere bijdragen vanuit het Rijk. Door een GR te treffen, geeft de gemeente Deurne de controle over de organisatie van de inkoop uit handen aan de GR. De gemeente kan dan niet meer zelf beslissen over hoeveel geld ze bijdraagt aan de samenwerking.

Voor de raad betekent dit echter dat ze via de zienswijzeprocedure op de begroting juist meer betrokken wordt dan voorheen. De samenwerkingsovereenkomst gaf gemeenten ook geen ruimte om zelf hun bijdrage te bepalen.

Het is belangrijk te weten dat de GR de deelnemende gemeenten helpt om kosten te besparen door samen jeugdzorg in te kopen.

6. Financiën

Het treffen van de GR op zichzelf heeft geen directe financiële gevolgen. Eventuele eenmalige kosten voor de overgang naar een GR worden meegenomen in de afrekening van de huidige samenwerking over het jaar 2025 en zullen naar verwachting beperkt zijn. Hieronder staat een overzicht van de veranderingen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025.

De extra ongedekte kosten voor Deurne worden geraamd op structureel € 44.500. Via een wijziging op haar begroting 2026 legt GR Peelgemeenten deze hogere bijdrage op een later moment ter zienswijze aan u voor.

Een uitgebreide financiële onderbouwing staat in bijlage 5.

7. Juridische aspecten

De *Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg* verplicht gemeenten om een GR te treffen in aangewezen jeugdregio's.

Volgens artikel 1 van de *Wet gemeenschappelijke regelingen* moeten de colleges van burgemeester en wethouders eerst toestemming krijgen van de gemeenteraad voordat ze de GR kunnen opzetten. De gemeenteraad kan alleen weigeren toestemming te geven als het in strijd is met het recht of het algemeen belang.

Er bestaat geen juridisch kader voor het kenbaar maken van een zienswijze op de ontwerp-begroting van een GR die nog niet bestaat. Om de gemeenteraad toch deze mogelijkheid te geven, wordt de procedure vanuit bijlage 2 gevolgd.

8. Vervolg en evaluatie

Na toestemming van de gemeenteraad Deurne en de overige 10 gemeenten kan de GR definitief worden aangegaan.

- De GR wordt dan naar verwachting per 1 januari 2026 van kracht.
- De gemeenten zeggen de huidige samenwerkingsovereenkomst per diezelfde datum op. Binnen het Bestuurlijk Platform van de samenwerking zal wethouder Riny van Rinsum namens de gemeente Deurne de besluitvorming voorbereiden, zodat een definitief besluit gelijktijdig genomen kan worden op het moment dat het college besluit deelnemer te worden in de GR.
- Wat betreft de zienswijzen op de Ontwerpbegroting 2026, zoals beschreven in bijlage 2, deelt het college de ontvangen zienswijzen met het Programmteam Een 10 voor de Jeugd. Vervolgens informeert het college de raad tijdig over hoe de Ontwerpbegroting 2026 wordt aangepast op basis van de zienswijzen, voordat deze via het Dagelijks bestuur ter goedkeuring aan het Algemeen bestuur wordt voorgelegd.
- Na 1 januari 2026 worden de ingediende zienswijzen formeel verwerkt en volgt een officiële terugkoppeling van het Algemeen bestuur over hoe deze zijn verwerkt, zoals vereist in artikel 10 lid 6 van de Wgr. Gezien de bestuurlijke betrokkenheid in het proces, mag verwacht worden dat deze formele terugkoppeling gelijk is aan de eerdere terugkoppeling via de colleges.
- Het Algemeen bestuur stelt vervolgens begin 2026 de definitieve begroting vast.

Burgemeester en wethouders van Deurne,
De secretaris, De burgemeester,

R.R.M. Halffman G.T. Buter